T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/130
KARAR NO : 2024/547
KARAR TR : 02/12/2024

ÖZET: 3402 sayılı Kanun'un Ek 4. maddesi uyarınca itirazsız kesinleşen kullanım kadastrosu sonucunda tapunun beyanlar hanesine davacı yararına konulan kullanıcı kaydının silinmemesi ve beyanlar hânesindeki zilyedlik kaydınınkorunması istemiyle açılan davanın, ADLİYARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : ****
Vekili : ****
Davalılar :1-Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Adına
Kepez Tapu Müdürlüğü (Adli Yargıda)
Vekili : ****
Davalı : 2- Antalya Valiliği (İdari Yargıda)

1.Davacı vekili, **** sayılı taşınmazın 6831 sayılı Kanun'un 2/B maddesi hükmü kapsamında Hazine adına tapuda kayıtlı olduğunu, 6831 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılan zilyetlik tespitinde müvekkilinin isminin kullanıcı olarak yazılarak askıya çıktığını ve itirazsız kesinleşerek tutanakların tapuya tescil edildiğini, ancak Kepez Tapu Müdürlüğü tarafından davacıya gönderilen yazıyla, beyanlar hanesindeki zilyetlik şerhinin silineceğinin ve 30 gün içinde dava açılması gerektiğinin bildirildiğini, taşınmazın çok uzun yıllardan beri müvekkilinin kullanımında olduğunu belirterek, dava konusu taşınmazda müvekkili lehine yazılmış bulunan zilyetlik şerhinin silinmemesi ve zilyetlik şerhinin korunması istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Antalya 10. Asliye Hukuk Mahkemesi 06/10/2016 tarih ve E.2015/300, K.2016/309 sayılı kararı ile uyuşmazlığın esasını inceleyerek davanın reddine karar vermiş, bu karar istinaf edilmiştir.

3. Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi 21/12/2020 tarih ve E.2020/50, K.2020/792 sayılı kararı ile istinaf başvurusunun kabulü ile, Antalya 10. Asliye Hukuk Mahkemesinin kararının kaldırılarak HMK'nın 353/1-b-2 maddesi uyarınca davanın kabulüne karar vermiş, bu karar temyiz edilmiştir.

4. Yargıtay 8. Hukuk Dairesi 29/06/2022 tarih ve E.2022/4253, K.2022/6341 sayılı kararıyla, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğundan bahisle kararın bozulmasına hükmetmiştir.

5. **Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi 13/12/2022 tarih ve E.2022/1793, K.2022/1553 sayılı kararı** ile, bozma kararına uyarak, davanın yargı yolu nedeniyle dava şartı yokluğundan dolayı usulden reddine karar vermiş, bu kararın temyiz edilmesi üzerineYargıtay8. Hukuk Dairesinin 02/11/2023 tarih ve E.2023/4889, K.2023/5820 sayılı kararıyla onanarak kesinleşmiştir. Kararın ilgi kısmı şöyledir:

*"...Davacı vekili 20/04/2015 harç tarihli dava dilekçesiyle; **** sayılı taşınmazın 2/B hükmünde kaldığını, Hazine adına kayıtlı olduğunu, 5831 Sayılı Yasa hükümlerine göre yapılan zilyetlik tespitinde davacının isminin de yazıldığının, itirazsız kesinleştiğini ve kesinleşen tutanakların tapuya tescil edildiğini, davacı kooperatif dava konusu taşınmazda lehine kullanıcı tespiti yapılıp tapuya şerhi yazılan kısmın kullanıcısı olduğunu, Kepez Tapu Müdürlüğü tarafından gönderilen yazıda dava konusu taşınmazın tapusunun beyanlar hanesine yazılan zilyetlik şerhlerinin silineceğinin vurgulandığını, dava konusu parselin çok uzun yıllardır davacı tarafından kullanıldığını, aynı parsel ve aynı konuda diğer hissedarlar için açılan davanın Antalya 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 2014/620 Esas sayılı dosyasında derdest olduğunu, dosyaların birleştirilmesi gerektiğini ileri sürerek dava konusu taşınmazın Antalya 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 2014/620 Esas sayılı dosya ile birleştirilmesine, dava konusu taşınmazın zilyetlik şerhlerinin silinmemesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.*

Davalı Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü vekili cevap dilekçesiyle; davacının dava konusu taşınmaz üzerinde zilyet olmadığını, zilyetlik ve muhtesatların mevcut olması halinde 6292 sayılı yasa

uyarınca satışa ilişkin şartların süresinde ispatlanması gerektiğini ileri sürerek davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, Davanın REDDİNE, karar verilmiş, hüküm Dairemizin 2020/50 esas,2020/792 karar nolu kararıyla kaldırılmış, işin esasına ilişkin olarak, davanın kabulü ile Antalya Kepez İlçesi Göçerler Mah. 25532 ada 01 parsel sayılı taşınmazda davacı lehine yazılmış bulunan zilyetlik şerhinin aynen korunmasına karar verilmiş, hüküm davalı vekilinin temyizi üzerine Yargıtay 8. Hukuk Daire'sinin 2022/4253 esas, 2022/6341 karar sayılı kararı ile somut olayda davacının talebinin idari işlemin iptali ve mevcut tapu kaydındaki zilyetlik şerhinin korunması isteminden ibaret olup bu işlemlere yönelik itirazları inceleme konusunda 2577 sayılı İYUK'un 2. Maddesine göre idari yargı görevli olduğundan yargı yolu nedeniyle davanın reddine karar verilmesi gerektiğini gerekçesiyle bozulmuş olup, usul ve yasaya uygun olduğu anlaşılan bozma ilamına uyularak aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM : Yukarıda açıklanan nedenlerle ;

1-)Davanın yargı yolu nedeniyle dava şartı yokluğundan USULDEN REDDİNE..."

6. Davacı vekili bu kez aynı istemle, Antalya Valiliğine karşı idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdariYargıda

7. **Antalya 5. İdare Mahkemesi 23/02/2024 tarih ve E.2024/64 sayılı kararı**ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 14/3-a, 15/1-a maddeleri uyarınca görevsizlik kararı vererek, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

*"...Dava dosyasının incelenmesinden, **** sayılı taşınmazın bulunduğu alanda yapılan kullanım kadastrosu sırasında Göçerler Köyü çalışma alanında bulunan 25532 ada 1 parsel sayılı 3.354,00 metrekare yüzölçümündeki taşınmazın, kadastro tutanağının beyanlar hanesine, 6831 sayılı Kanun'un 2/B maddesi uyarınca orman sınırları dışına çıkarıldığı ve krokisinde (A) ile gösterilen 1.184,00metrekarelik yerin 1/2 hissesinin ****, 1/2 hissesinin ****'nin 1995 yılından beri, krokisinde B ile gösterilen 2.170,00 metrekarelik yerin davacı S.S.****nin 1995 beri kullanımında bulunduğu şerhi yazılarak arsa vasfıyla Hazine adına tespit ve tescil edildiği, tapu kaydının beyanlar hanesine, imar planında kamu alanına ayrılan yerlerden iken 3402 sayılı Kanun'un Ek-4. maddesi kapsamında mükerrer fiili kullanım kadastrosuna tabi tutulduğuna dair şerh konulduğu, Kepez Tapu Müdürlüğü'nün 15/02/2015 tarih ve Yev:46737 sayılı davacı kooperatife gönderilen yazı ile kullanım kadastrosunun bu parselin kamuya ayrılan yerlerden olması ve kullanım amacının imar uygulaması sonucu belli olması nedeni ile sehven 2/B fiili kullanım kadastrosuna tabi tutulduğu, bu nedenle kullanıcı tespitinin 3402 sayılı Kanunun 22. maddesi ile Medeni Kanunun 1026. maddesine göre iptal edilmesi gerektiğini bildirildiği, bunun üzerine davacı kooperatif tarafından, ilk olarak taşınmazın yıllardır fiili kullanımlarında olduğu iddiasıyla zilyetlik şerhinin korunması istemiyle Antalya 10. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2015/300 Esasına kayıtlı davanın açıldığı, anılan davada Mahkemenin 06/10/2016 tarih ve E:2015/300, K:2016/309 sayılı kararı ile davanın "esastan reddine" karar verildiği, anılan karara karşı yapılan istinaf başvurusu üzerine Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi'nin 21/12/2020 tarih ve E:2020/50, K:2020/792 sayılı kararı ile kararın kaldırılarak "davanın kabulüne" karar verildiği, anılan istinaf kararının temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 29/06/2022 tarih ve E:2022/4253, K:2022/6341 sayılı kararı ile ilgili istinaf kararı uyuşmazlığın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğundan bahisle "bozularak" dava dosyasının Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi'ne gönderildiği ve anılan Dairenin 13/12/2022 tarih ve E:2022/1793, K:2022/1553 sayılı kararı ile bozma kararına uyularak davanın yargı yolu nedeniyle dava şartı yokluğundan "usulden reddine" karar verildiği, bu kararın Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 02/11/2023 tarih ve E:2023/4889, K:2023/5820 sayılı kararı ile onanması üzerine davacı kooperatif tarafından bu kez **** sayılı taşınmazın 1/2 hissesinde davacının hak sahibi olduğunun tespiti ile tapuda davacı lehine yazılmış olan kullanıcı şerhinin silinmesi/korunması istemiyle Mahkememizde bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*

Uyuşmazlıkta, dava dosyasında yer alan tüm bilgi ve belgeler ile davacının iddiaları dikkat alındığında, uyuşmazlığın özü itibarıyla dava konusu taşınmazın kullanım kadastrosunun bu parselin kamuya ayrılan yerlerden olması ve kullanım amacının imar uygulaması sonucu belli olması nedeniyle sehven 2/B fiili kullanım kadastrosuna tabi tutulmasından ve buradan hareketle kullanıcı tespitinin 3402 sayılı Kanunun 22. maddesi ile Türk Medeni Kanunun 1026. maddesine göre silinecek olmasından kaynaklandığı dikkate alındığında, 3402 sayılı Kanunun 25. maddesi uyarınca tapunun beyanlar hanesinde gösterilecek sair haklara ilişkin olduğu anlaşılan uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargının görev alanına girdiği sonucuna varılmaktadır.

Bu durumda, yukarıda yer verilen gerekçe ile uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmakla, Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi'nin 13/12/2022 tarih ve E:2022/1793, K:2022/1553 sayılı kararı dava dosyası kapsamında verilen "davanın usulden reddine" kararının kaldırılarak görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle adli yargının görev alanına giren davanın 2577 sayılı yasanın 14/3-a ve 15/1-a maddeleri uyarınca görev yönünden reddi gerektiğinden 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca önceki görevsizlik kararına ilişkin dava

dosyası (Antalya 10. Asliye Hukuk Mahkemesi E:2015/300)ile birlikte dava dosyalarının görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosyanın incelemesinin, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce anılan hususta bir karar verilinceye kadar ertelenmesine..."

8. Antalya 5. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir.

9. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 16. ve 21. maddeleri uyarınca Danıştay Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının konuya ilişkin yazılı düşünceleri istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

A. Danıştay Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

10. Danıştay Başsavcısı, davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu yönünde yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir :

"...3402 sayılı Kadastro Kanûnunun 25.maddesi uyarınca kadastro uyuşmazlıklarının çözümü için adlî yargı düzeni içinde özel görevli mahkemeler olarak kurulan kadastro mahkemelerinin bakacağı uyuşmazlıklar tahdidî olarak sayılmış olup kadastro ve orman kadastro komisyonları tarafından düzenlenen tutanaklardan kaynaklanan ihtilaflar bu mahkemelerin görevine dâhil edilmiştir.

Kadastro mahkemeleri adlî yargı düzeni içerisinde yer aldıklarından, kadastro çalışmalarının tamamlanmasından sonra ortaya çıkacak mülkiyet hukûkuna ve tapu kayıtlarındaki beyan ve şerhlere ilişkin uyuşmazlıkların da adlî yargının görev alanı içinde olduğu hususunda tereddüt bulunmamaktadır.

Kadastro çalışması sonucunda, 25532 ada, 1 parsel sayılı taşınmazın, 6831 sayılı Orman Kanûnunun 2/B maddesi gereğince orman sınırları dışına çıkarılarak Hazine adına tespit ve tescil edilmesi vekadastro tutanağının beyanlar hânesine dâvâcı adına zilyedlik kaydı konulmasından sonra taşınmazın bulunduğu alanın imar planındakamuya ayrılan yerlerden olduğunun anlaşılması üzerinesehven fiilî kullanım kadastrosuna tâbi tutularak kullanıcı tespiti yapıldığından bahisle zilyedlik kaydının re'sen terkin edileceğine ilişkin olarak 3402 sayılı Kadastro Kanûnunun 22. maddesi uyarınca bildirimde bulunulması üzerinedâvâ açıldığı dosyanın incelenmesinden anlaşılmaktadır.

3402 sayılı Kanûnun Ek 4. maddesi uyarınca itirazsız kesinleşen kullanım kadastrosu sonucunda tapunun beyanlar hanesine dâvâcıyararına konulan kullanıcı kaydının silinmemesi ve beyanlar hânesine zilyedlik kaydı konulması istemiyleaçılan bu dâvânın konusunun; 3402 sayılı Kanûnun 25. maddesi uyarınca tapuya tescil veya şerh edilecek veyahut beyanlar hanesinde gösterilecek sâir haklara ilişkin olması nedeniyle görüm ve çözümünde anılan madde hükmü uyarınca adlî yargı görevlidir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adlî yargının görevli olduğu düşünülmektedir..."

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

11. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu yönünde yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" kenar başlıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Kamu kurumlarınca alınan idari kararların yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile kanuna aykırı olduğu ileri sürülerek açılan ve 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinde tanımlanan iptal davalarının amacı, idari işlemlerin idari yargı organlarınca denetlenerek, idarenin hukuka uygunluğunun sağlanmasıdır.

Somut olayda dava, tapu kaydının düzeltilmesi ya da tashihine yahut şerh verilmesine ilişkin olmayıp, davalı idarenin, tapu kaydındaki zilyetlik şerhinin silineceği hususunda davacıya bildirim yapılmasına ilişkin işlemine yönelik olduğu, bu noktada davanın tapu kayıtları üzerinde bir işlem yapılması talebine değil, idare işleminin hukuka aykırılığı iddiasıyla iptali istemine yönelik olduğu, bu itibarla idarenin kamu gücü kullanılarak, resen ve tek taraflı olarak tesis ettiği söz konusu idari işlemin iptaline ilişkin davanın çözümünde 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince idari yargı yerlerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu nedenle, Antalya 5. İdare Mahkemesinin başvurusunun reddine karar verilmesi gerekmektedir..."

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

12. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı"* başlıklı 2. maddesinin değişik 1 numaralı fıkrası şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar."

13. 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2. maddesinin birinci ve ikinci fıkrası şöyledir:

"(Değişik : 5/6/1986 - 3302/1 md.)

Orman sayılan yerlerden:

A) Öncelikle orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen yerleştirilmesi maksadıyla, orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde yarar olduğu tespit edilen yerler ile halen orman rejimi içinde bulunan funda ve makilerle örtülü yerlerden tarım alanlarına dönüştürülmesinde yarar olduğu tespit edilen yerler,

B) 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş yerlerden; tarla, bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik, fındıklık, fıstıklık (antep fıstığı, çam fıstığı) gibi çeşitli tarım alanları veya otlak, kışlak, yaylak gibi hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler ile şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşim alanları,

Orman sınırları dışına çıkartılır.

Orman sınırları dışına çıkartılan bu yerler Devlete ait ise Hazine adına, hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ise bu müesseseler adına, hususi orman ise sahipleri adına orman sınırları dışına çıkartılır. Uygulama kesinleştikten sonra tapuda kesin tashih ve tescil işlemi yapılır."

14. 6831 sayılıKanun'un 7. maddesinin birinci ve ikinci fıkrası şöyledir :

"(Değişik : 5/6/1986 - 3302/2 md.)[5][6]

(Değişik birinci fıkra: 5/11/2003-4999/3 md.) Devlet ormanları ile evvelce sınırlaması yapılmış olup da sınırlandırma sırasında orman olduğu halde orman sınırları dışında kalmış ormanların, hükmî şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ormanların, hususi ormanların, orman kadastrosu ve bu ormanların içinde ve bitişiğinde bulunan her çeşit taşınmaz malların ormanlarla müşterek sınırlarının tayini ve tespiti ile 2 nci madde uygulamaları ile ilgili olarak kadastrosu kesinleşmiş yerlerde tespit edilen fennî hataların düzeltilmesi işleri orman kadastro komisyonları tarafından yapılır.(Ek cümle: 15/1/2009-5831/2 md.) Ancak, henüz orman kadastrosuna başlanılmamış yerlerde, 3402 sayılı Kadastro Kanunu hükümlerine göre belirlenen orman sınırı, orman kadastro komisyonunca belirlenen orman sınırı niteliğini kazanır.

(Ek fıkra: 5/11/2003-4999/3 md.) Orman kadastro komisyonlarınca ormanların kadastrosu ve Devlet ormanlarında yapılacak 2 nci maddenin (B) bendi uygulamaları resen, 2 nci maddenin (A) bendi uygulamaları müracaatın değerlendirilmesi ve Bakanlığın onayı ile bedelsiz olarak, hükmî şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ve hususi ormanlarda 2 nci maddenin (B)bendi uygulamaları ise bu ormanların sahiplerinin müracaatı üzerine bedeli karşılığında yapılır."

15. 6831 sayılı Kanun'un 11. maddesinin birincifıkrası şöyledir :

(Değişik : 5/11/2003-4999/6md.)

(Değişik birinci fıkra: 26/2/2014-6527/1 md.) Orman kadastro komisyonlarınca alınan kararlara ilişkin düzenlenen tutanak ve haritalar askı suretiyle otuz gün süre ile ilan edilir. Bu ilan ilgililere şahsen yapılan tebliğ hükmündedir. Tutanak ve haritalara karşı itirazı olanlar; askı tarihinden itibaren otuz gün içinde kadastro mahkemelerinde, kadastro mahkemesi olmayan yerlerde kadastro davalarına bakmakla görevli mahkemelerde dava açabilirler. İlan süresi geçtikten sonra, dava açılmayan kararlara ilişkin düzenlenen tutanak ve haritalar kesinleşir. Orman kadastro komisyonlarınca düzenlenen tutanak ve haritaların kesinleştiği tarihten itibaren on yıl geçtikten sonra, kadastrodan önceki hukuki sebeplere dayanarak Hazine hariç itiraz olunamaz ve dava açılamaz.

16. 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun *"Kamu Malları"* başlıklı 16. maddesi şöyledir :

"Kamunun ortak kullanılmasına veya bir kamu hizmetinin görülmesine ayrılan yerlerle Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan sahipsiz yerlerden:

A) Kamu hizmetinde kullanılan, bütçelerinden ayrılan ödenek veya yardımlarla yapılan resmi bina ve tesisler, (Hükümet, belediye, karakol, okul binaları, köy odası, hastane veya diğer sağlık tesisleri, kütüphane, kitaplık, namazgah, cami genel mezarlık, çeşme, kuyular, yunak ile kapanmış olan yollar, meydanlar, pazar yerleri, parklar ve bahçeler ve boşluklar ve benzeri hizmet malları) kayıt, belge veya özel kanunlarına veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine göre Hazine, kamu kurum ve kuruluşları, il, belediye köy veya mahalli idare birlikleri tüzelkişiliği, adlarına tespit olunur.

B) Mera, yaylak, kışlak, otlak, harman ve panayır yerleri gibi paralı veya parasız kamunun yararlanmasına tahsis edildiği veya kamunun kadimden beri yararlandığı belgelerle veya bilirkişi veya tanık beyanı ile ispat edilen orta malı taşınmaz mallar sınırlandırılır, parsel numarası verilerek yüzölçümü hesaplanır ve bu gibi taşınmaz mallar özel siciline yazılır. Bu sınırlandırma tescil mahiyetinde olmadığı gibi bu suretle belirlenen taşınmaz mallar, özel kanunlarında yazılı hükümler saklı kalmak kaydıyla özel mülkiyete konu teşkil etmezler.

Yol, meydan, köprü gibi orta malları ise haritasında gösterilmekle yetinilir.

C) Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan kayalar, tepeler, dağlar (bunlardan çıkan kaynaklar) gibi, tarıma elverişli olmayan sahipsiz yerler ile deniz, göl, nehir gibi genel sular tescil ve sınırlandırmaya tabi değildir, istisnalar saklıdır.

D) Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan ormanlar, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, özel kanunları hükümlerine tabidir. "

17. 3402 sayılı Kanun'un *"Evvelce kadastrosu yapılan yerler"* başlıklı 22. maddesi şöyledir:

"– (Değişik:22/2/2005 – 5304/6 md.)

Evvelce tespit, tescil veya sınırlandırma suretiyle kadastro veya tapulaması yapılmış olan yerlerin yeniden kadastrosu yapılamaz. Bu gibi yerler ikinci defa kadastroya tabi tutulmuşsa, ikinci kadastro bütün sonuçlarıyla hükümsüz sayılır ve Türk Medenî Kanununun 1026 ncı maddesine göre işlem yapılır. Süresinde dava açılmadığı takdirde, ikinci defa yapılan kadastro, tapu sicil müdürlüğünce re'sen iptal edilir.

Ancak;

a) Tapulama, kadastro veya değişiklik işlemlerine ilişkin; sınırlandırma, ölçü, çizim ve hesaplamalardan kaynaklanan hataları gidermek üzere uygulama niteliğini kaybeden, teknik nedenlerle yetersiz kalan, eksikliği görülen veya zemindeki sınırları gerçeğe uygun göstermediği tespit edilen kadastro haritalarının tekrar düzenlenmesi ve tapu sicilinde gerekli düzeltmelerin sağlanması amacıyla tapulama ve kadastro görmüş yerlerde,

b) Daha önce sadece tapu tahriri yapılan veya 2859 sayılı Tapulama ve Kadastro Paftalarının Yenilenmesi Hakkında Kanuna göre yenileme yapılacak yerler ile 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun hükümlerine tabi yerlerde,

Birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

İkinci fıkranın (a) bendinin uygulanacağı alanlar Tapu ve Kadastro Genel Müdürünün onayı ile belirlenir ve çalışmalara başlanmadan en az onbeş gün önce çalışma alanında, bölge merkezinde ve bölgenin bağlı olduğu il merkezinde alışılmış vasıtalarla duyurulur, ayrıca varsa yerel gazete ile ilan edilir. Yapılacak çalışmalarda 2, 4, 14, 17, 19 ve 21 inci maddeler ile 13 üncü maddenin (B) ve 20 nci maddenin (B), (C) ve (D) bentleri hükümleri uygulanmaz.

Tapulama ve kadastro çalışmalarında tespit dışı bırakılan kamu kurum ve kuruluşlarına ait yerlerin tescili yapılır.

Tapuya tescil edilmiş ormanlardan, haritaları teknik mevzuata uygun olanlar aynen, diğerleri ise teknik mevzuata uygun hale getirildikten sonra tapu kütüğüne aktarılır."

18. 3402 sayılı Kanun'un *"Diğer Kanun Hükümlerinin Uygulanmayacağı Haller"*başlıklı23. maddesi şöyledir :

"*Bu bölümde aksine hüküm bulunmayan hallerde, Türk Medenî Kanûnu ile diğer kanûnların iktisap ve tescile ilişkin hükümleri uygulanır.*"

19. 3402 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların Kadastro Mahkemesinde Çözümlenmesi"*başlıklı Beşinci Bölümü içinde yer alan, *"Adlî kuruluş"* başlıklı 24. maddesi şöyledir :

"*Genel mahkemelere ait olup da bu Kanunun uygulanması ile ilgili dava ve işlere belirlenen usul ve esaslara göre bakmak üzere her kadastro bölgesinde tek hakimli ve Asliye Mahkemesi sıfatını haiz yeter sayıda kadastro mahkemesi kurulur. Bu mahkeme hakimleri 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu hükümlerine tabidir.*"

20. 3402 sayılı Kanun'un *"Genel olarak görev"* başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasışöyledir :

"*Kadastro mahkemesi; taşınmaz mal mülkiyetine ve sınırlı ayni haklara, tapuya tescil veya şerh edilecek veyahut beyanlar hanesinde gösterilecek sair haklara, sınır ve ölçü uyuşmazlıklarına, kadastroya ve tapu sicilini ilgilendiren benzeri davalara ve özel kanunlarca kendisine verilen işlere bakar; Kadastroya veya kadastro ile ilgili verasete ait uyuşmazlıkları çözümleyebileceği gibi, istek*

üzerine veraset belgesi de verebilir."

21. 3402 sayılı Kanun'un *"Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin kadastrosu ve tescili"* başlıklı Ek 4. maddesinin ilk dört fıkrasışöyledir:

"(Ek: 15/1/2009-5831/8 md.)

6831 sayılı Orman Kanununun 20/6/1973 tarihli ve 1744 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesi ile 23/9/1983 tarihli ve 2896 sayılı, 5/6/1986 tarihli ve 3302 sayılı kanunlarla değişik 2 nci maddesinin (B) bendine göre orman kadastro komisyonlarınca Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerler, fiili kullanım durumları dikkate alınmak ve varsa üzerindeki muhdesatın kime veya kimlere ait olduğu ve kim veya kimler tarafından ne zamandan beri kullanıldığı kadastro tutanağının beyanlar hanesinde gösterilmek suretiyle, bu Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen askı ilanı hariç diğer ilanlar yapılmaksızın öncelikle kadastrosu yapılarak Hazine adına tescil edilir.

Bu maddeye göre yapılacak kadastro çalışmaları ikinci kadastro sayılmaz.

Bu maddeye göre yapılacak kadastro sırasında orman ve Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin sınır nokta ve hatları; orman kadastro tutanakları esas alınmak suretiyle orman işletme müdürlüğünce görevlendirilecek en az bir orman yüksek mühendisi ya da orman mühendisinin iştirak ettirildiği kadastro ekibince zemine aplike edilir. Bu çalışmalar sırasında kadastro veya orman haritalarında düzeltmeyi gerektiren tutanak, pafta ve zemin uyumsuzluğunun tespiti halinde, yukarıda oluşturulan kadastro ekibince teknik mevzuata uygun hale getirilir. Bu çalışmalara kadastro kontrol mühendisi de iştirak ettirilir. Çalışma sonucunda bir zabıt düzenlenir ve bu zabıt ekip görevlileri ile kontrol mühendisi tarafından birlikte imzalanır. Düzeltme işlemleri, orman mevzuatı ile tapu ve kadastro mevzuatına göre yapılmış ve bu Kanuna göre yapılacak askı ilanı ile de ilan ve tebliğ edilmiş sayılır.

Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerler, daha öncesi tescil edilmiş olduğuna bakılmaksızın Maliye Bakanlığının talebi üzerine, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce fiili kullanım durumları dikkate alınmak suretiyle ifraz ve/veya tevhit de yapılabilir. Bu işlemler sırasında, orman ve kadastro haritalarında tespit edilen fenni hatalar, yukarıdaki üçüncü fıkrada belirtilen usul ve esaslara göre düzeltilir. "

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

22. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ınBaşkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 02/12/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyasının sureti ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

23. Raportör-Hâkim Şerife ÖZDOĞAN'ındavanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada idari yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

24. Dava; Antalya ili, Kepez ilçesi, Göçerler Mahallesi, 25532 ada, 01 parsel sayılı taşınmazın 1/2 hissesinde davacının kullanıcı sıfatıyla hak sahibi olduğunun tespiti ile tapuda davacı lehine yazılmış olan kullanıcı şerhininkorunması istemiyle açılmıştır.

25. Dava dosyasının incelenmesinden; Antalya ili, Kepez ilçesi, Göçerler Köyü çalışma alanında bulunan kadastro çalışması sonucunda, 25532 ada, 1 parsel sayılı taşınmazın kadastro tutanağının beyanlar hanesine 6831 sayılı Kanun'un 2/B maddesi gereğince Maliye Hazinesi adına orman sınırları dışına çıkarıldığı, krokisinde A ile gösterilen 1184 m2 lik yerin 1/2 hissesinin ****'nin ve 1/2 hissesinin ****'nin, krokisinde B ile gösterilen 2170 m2 lik yerin ise davacı S.S. ****'nin 1995 yılından beri kullanımlarında bulunduğu kaydı konularak arsa niteliğiyle Hazine adına tespit ve tescil edildiği; Antalya Kadastro Müdürlüğünce düzenlenen 23/07/2014tarihliteknik raporda; Antalya ili, Kepez ilçesi, Göçerler Köyünün de yer aldığı bazı mahallelerde 3402 sayılı Kanun'un Ek-4. maddesi gereğince 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2/B maddesi gereği orman kadastro komisyonlarınca Hazine adına orman dışına çıkarılan ve çıkarma işlemi kesinleşen yerlerin fiili kullanım durumları dikkate alınmak ve varsa üzerindeki muhdesatın kime ve kimlere ait olduğu ve kimler tarafından ne zamandan beri kullanıldığı hususunun kadastro tutanağında açıklanması ve beyanlar hanesinde gösterilmesi amacıyla 2/B fiili kullanım kadastrosu çalışmasına ilişkin sonuçların 30 gün askı ilanına çıkarıldığı, Göçerler Mahallesi, 25532 ada, 1 sayılı parselin imar uygulamasında resmi kurum alanı olarak ayrıldığı, bu parselin her ne kadar 3402 sayılı Kanun'un Ek-4.maddesi kapsamında yapılan 2/B fiili kullanım kadastrosu çalışmalarında askı ilanı, ölçü ve sınırlandırma krokilerinde görülen şahıslar ve tüzel kişiler adına kullanıcı tespitine tabi tutulmuş ise de, söz konusu parselin kamuya ayrılan yerlerden olması ve kullanım amacının imar uygulaması sonucuyla belli olması nedeniyle 3402 sayılı Kanûnun 22. maddesi gereğince ve Medeni Kanun'un 1026. maddesine göre mükerrer kadastrosunun iptali gerektiğinin belirtilmesi üzerinedavalı idare tarafından davacıya gönderilen 15/02/2015 tarihli ve 46737 sayılı yazıda, Antalya

Kadastro Müdürlüğünün teknik raporuyla uygulama sonucu kullanıcı tespiti yapılan Göçerler Mahallesi, 25532 ada, 1 parselin kullanım kadastrosunun, bu parselin kamuya ayrılan yerlerden olması ve kullanım amacının imar uygulaması sonucu belli olması nedeniyle sehven 2/B fiili kullanım kadastrosuna tabi tutulduğu ve kullanıcı tespiti yapıldığından, 3402 sayılı Kanun'un 22. maddesi ve Medeni Kanun'un 1026. maddesine göre iptal edilmesi gerektiğinin bildirildiği, bu kapsamda parselle ilgili 2/B fiili kullanım kadastrosunun, bu tebligatın ulaştığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde itiraz edilerek dava açılmadığı veya dava açılıp da süresi içerisinde Müdürlüklerine dava açıldığı hususu bildirilmediği takdirde re'sen iptal edileceğinin bildirilmesi üzerine taşınmazın yıllardır fiili kullanımlarında olduğundan bahisle kullanım kadastrosu sonucunda taşınmazın tapu kaydının beyanlar hanesine konulan kullanıcı kaydının silinmemesi ve zilyedlik kaydının korunması istemiyledava açıldığı anlaşılmaktadır.

26.3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 25.maddesi uyarınca,kadastro uyuşmazlıklarının çözümü için adlî yargı düzeni içinde özel görevli mahkemeler olarak kurulankadastro mahkemelerinin bakacağı uyuşmazlıklar tahdidi olarak sayılmış olup, kadastro ve orman kadastro komisyonları tarafından düzenlenen tutanaklardan kaynaklanan ihtilaflar bu mahkemelerin görevine dahil edilmiştir. Kadastro mahkemeleri adlî yargı düzeni içerisinde yer aldıklarından, kadastro çalışmalarının tamamlanmasından sonra ortaya çıkacak mülkiyet hukûkuna ve tapu kayıtlarındaki beyan ve şerhlere ilişkin uyuşmazlıkların daadlî yargınıngörev alanı içinde kalmaktadır.

27. Kadastro çalışması sonucunda, 25532 ada, 1 parsel sayılı taşınmazın, 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2/B maddesi gereğince orman sınırları dışına çıkarılarak Hazine adına tespit ve tescil edilmesi ve kadastro tutanağının beyanlar hanesine davacı adına zilyedlik kaydı konulmasından sonra taşınmazın bulunduğu alanın imar planında kamuya ayrılan yerlerden olduğunun anlaşılması üzerinesehvenfiilî kullanım kadastrosuna tabi tutularak kullanıcı tespiti yapıldığından bahisle zilyedlik kaydının re'sen terkin edileceğine ilişkin olarak 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 22. maddesi uyarınca bildirimde bulunulması üzerine dava açıldığı dosyanın incelenmesinden anlaşılmaktadır.

28. 3402 sayılı Kanun'un Ek 4. maddesi uyarınca itirazsız kesinleşen kullanım kadastrosu sonucunda tapunun beyanlar hanesine davacı yararına konulan kullanıcı kaydının silinmemesi ve beyanlar hanesine zilyedlik kaydı konulması istemiyle açılan bu davanın konusunun; 3402 sayılı Kanun'un 25. maddesi uyarınca tapuya tescil veya şerh edilecek veyahut beyanlar hanesinde gösterilecek sair haklara ilişkin olması nedeniyle görüm ve çözümünde anılan madde hükmü uyarınca adlî yargı yerinin, görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

29. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Antalya 5. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 13/12/2022 tarih ve E.2022/1793 K.2022/1553 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde ADLİYARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Antalya 5. İdare MahkemesininBAŞVURUSUNUN KABULÜNE, Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 13/12/2022 tarih ve E.2022/1793 K.2022/1553 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

02/12/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN